

som paa, at denne Indflydelse er Noget, som man nu er tilbøielig til at tillægge altfor ringe Bøgt. Der har virkelig været Tider, hvor man anfaa dette Forslag for et virkelig og stort Fremskridt, men man kommer jo undertiden saa vidt, at det, som man for endog temmelig kort Tid siden betragtede som et betydeligt Fremskridt, betragtes som allerede nu at være tilfede eller i alt Fald som værende uden Betydning. Blot det, at Menighedsudvalget har Væltighed til bestemt at udtale sig imod en Person, som det ikke ønskes, har sin ikke ringe Betydning, og naar det kommer frem under en saadan Form og under saadanne Forhandling, vilde jeg betragte det som et ganske mærkeligt Tilfælde, om det da ikke ogsaa skulde gjøre sin Virkning. Men derhos paastår jeg, at ogsaa hvor der er Spørgsmaal om at indstille Nogen, vil den Omstændighed, at et overveielende stort Antal af Udvalgets Medlemmer er derfor, lægge et overordentligt Lod i Vægtstaaalen for en hvilkensomhelst Minister. Naar det erede Mindretal tilføier, at det ikke kan erkjende, „at Ministeren vil være i Stand til — selv med Fordring om Enstemmighed — at varetage Mindretallets religiøse Krav og forsone de modsatte Anskuelser“, da er Meningen dermed, som den erede Ordfører for Mindretallet nærmere har forklaret — thi det fremgaar ikke ganske af Ordene — jo den, at en Minister, naar der ikke var kommet Enstemmighed tilfede, men der derimod var en meget betydelig Majoritet paa den ene Side og en meget ringe Minoritet paa den anden Side, ikke skulde kunne være i Stand til at varetage Mindretallets religiøse Krav og forsone de modsatte Anskuelser. Det vil ganske vist være umuligt for en Minister i ethvert Tilfælde at kunne løse denne Opgave, men spørger man om, hvad der dog maa have nogen Sandsynlighed for sig, da forekommer det mig virkelig, at selv om Ministeren valgte den, der havde den overveielende Majoritet for sig, vilde det for den Del, som maatte ligge under, være heldigere, at den Præst, som blev kaldet, ikke stod saaledes, at det ligefrem var disse tre Fjerdedele, som havde afgjort Sagen imod den ene Fjerdedel, men at han derimod var bleven kaldet ved Valg fra Kirkeministeriets Side i

Genhold til de tre Fjerdedeles Ønske, ligesom dette ogsaa vilde give Præsten selv en noget anden og heldigere Stilling. Derfor derimod Ministeren finder det rettest, hævden at vælge den, som er indstillet af Majoriteten, eller den, som er indstillet af Minoriteten, saa kan han jo ganske sikkert tage Feil og vælge en Mand, som ikke vil kunne forsone Parterne, men paa den anden Side maa det indrømmes, at, naar det stilles som en alvorlig Opgave for Ministeren at træffe et Valg, der kan føre til Forsoning — hvorved han selvfølgelig ikke blot maa tage Hensyn til de kirkelige Anskuelser, men ogsaa til de personlige Forhold —, saa vil Ministeren mere end nogen Anden ad forskjellige Veie kunne skaffe sig et saadant Kjendskab til de forskjellige Søgendes hele Personlighed og tidligere personlige Adfærd, at han vil være i Stand til i mange Tilfælde at træffe et saadant Valg, at den stærke Splid og Uenighed — hvad Erfaringen ogsaa oftere har vist —, snart vil lægge sig. Jeg kan derfor ikke Andet end paa det Bestemteste fastholde Bestemmelsen om Enstemmighed. Naar det erede Mindretal i sit Forslag har optaget en Bestemmelse om, at Halvdelen af de Valgberettigede skulde være tilfede ved Valget, saa anerkjender jeg det heri liggende Hensyn til, hvad der maa ønskes at blive Tilfældet ved slige Valg, men det borttager paa ingen Maade den uheldige Side ved et saadant Majoritetsvalg, som jeg tidligere oftere har paavist og atter i Dag antyder. Bestemmelsen er vistnok i sin Tanke ganske rigtig, og det var maasse ogsaa ganske naturligt og ønskeligt, at denne Bestemmelse ogsaa gjaldt, hvor der forlanges Enstemmighed; men paa den anden Side vil jeg dog sige, at det dog vilde være en noget bedrøvelig Opfattelse af de kirkelige Tilstande, om man vilde forudsætte, at der i de forholdsvis sjældne Tilfælde, hvor der vil blive Spørgsmaal om at vælge en Præst, ikke skulde vise sig saa megen Interesse for Sagen, at den vilde bringe i det Mindste Halvdelen til at være tilfede ved et saadant Valg, og af denne Grund anser jeg Bestemmelsen for mindre nødvendig. Man kan ganske vist paaberaabe sig mangfoldige mærkelige Exempler paa, hvor liden Interesse der kan være for Valg, men